

Young Publishing Professionals in Brussels Presentation of FEP Activities

13 May 2024

3th edition YPP Brussels

FEP (1967, Brusel)

- zastrešuje národné Združenia vydavateľov
- legislatíva (zákon o AI, nariadenie o bezpečnosti hračiek, deforestácia...)
- poradenstvo (autorské práva, digitálne služby, dane, propagácia...)
- 29 členov, + 6 000 spoločností, 80 % knižného trhu

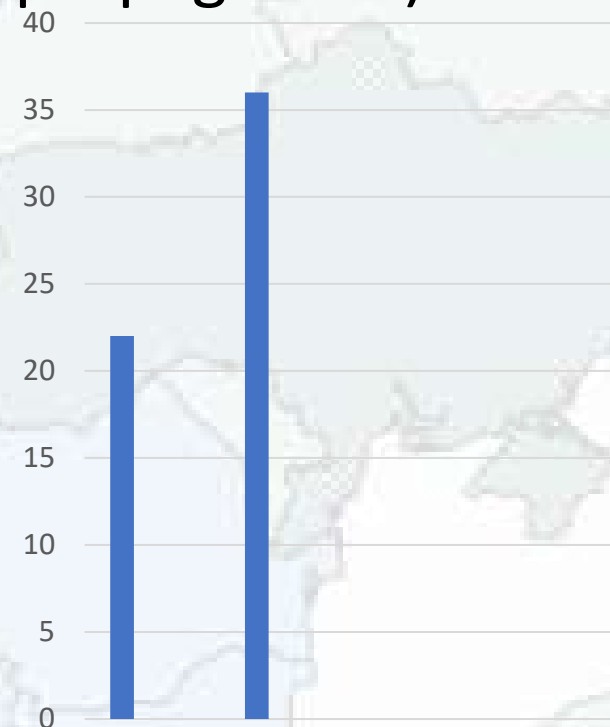
Zbiera údaje o stave trhu

(žiada spoluprácu vydavateľov)

EÚ: 600 000 titulov/rok

22-24 miliárd € pre vydavateľov,

36-40 miliárd € pre maloobchod

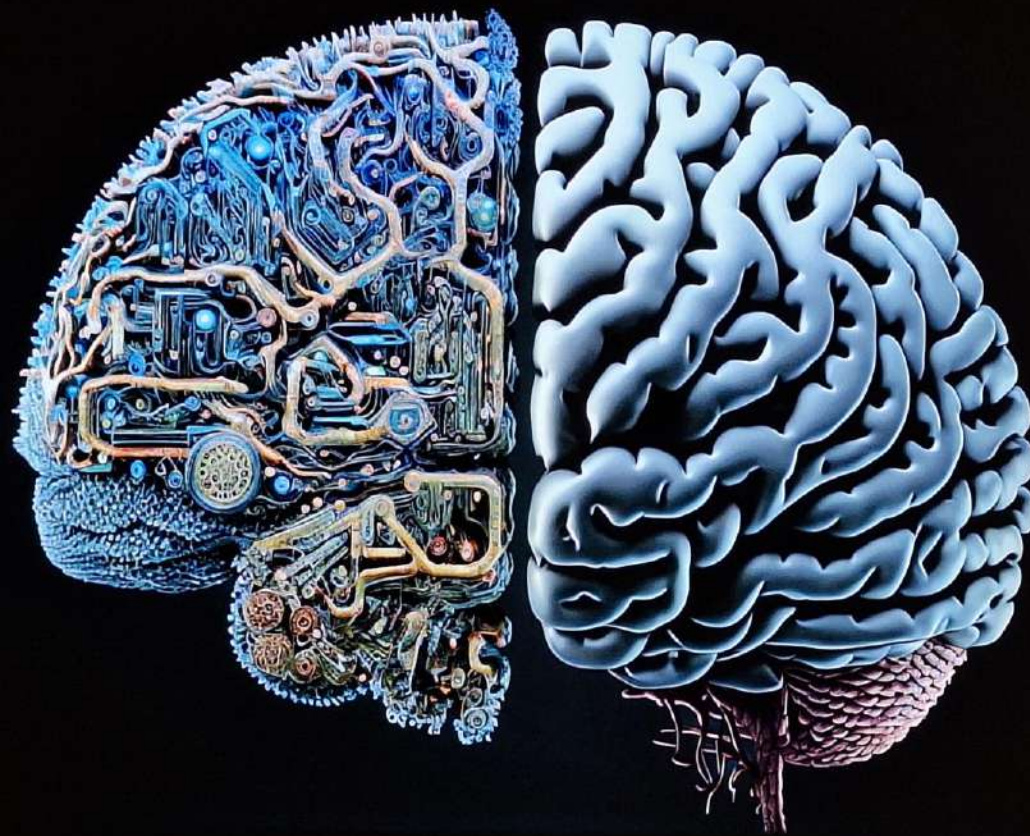

- Sloboda tlače, udržateľnosť
- Umelá inteligencia
- Cena za literatúru

Artificial intelligence (AI) príležitosť alebo hrozba?

FEP – zákon o AI

+ čas

+ peniaze

- strata ľudského kontaktu a práce

(grafik, editor, autor, prekladateľ...)

- kvantita na úkor kvality

• Je robot kreatívny, má cit pre syntax? – **zodpovednosť vydavateľov**

(problém menších jazykov, podpora čitateľskej gramotnosti, dezinformácie, plagiátorstvo)

• **Problém autorských práv** (vzťahujú sa len na ľudskú aktivitu – môžu sa voľne šíriť)

x Švédsko – audioknihy nahovorené „slávnymi“, Amazon: +1 000 „fake“ kníh za rok od 1 autora, AI kopíruje diela iných autorov, Francúzsko – nikto nevlastní práva

• **Uviest', ak bola časť upravená/vytvorená AI**

Udržateľnosť

New Agenda for Culture: klimaticky neutrálny kontinent (2050)

ekonomický aspekt (lacnejšie ≠ lepšie)

uhlíková stopa

- certifikovaný papier (PEFC): $\frac{2}{3}$ vydavateľov

nepodporovať výrub ale certifikované spoločnosti (pestovanie s ohľadom na TUR), neničia vzácne druhy...

- recyklované zdroje (90 %)
- prebaly kníh, samostatne balené, využitie strán (font, veľkosť písma), náklad, e-knihy

Podpora EÚ

- veľtrhy, podpora vydávania, prekladov, distribúcie, knižnice, mobilita autorov...

Creative Europe

www.ec.europa.eu/programmes/creative-europe

- +2,4 bn € (2021 – 2027)
- 40 krajín (Gruzínsko, Srbsko, Balkán, Ukrajina...)
- divadlá, filmový a hudobný sektor, street art.... knižný sektor (10 %)
- Creative Europe Desk – Grösslingová 32, Slovenský filmový inštitút

Category 1 - Small scale projects (at least 3 partners from 3 countries)	EUR 200.000	80% of the budget
Category 2 - Medium scale projects (at least 5 partners)	EUR 1.000.000	70% of the budget
Category 3 - Large scale projects (at least 10 partners)	EUR 2.000.000	60% of the budget

- **Podpora prekladovej literatúry**, cirkulácia kníh EÚ autorov
- do angličtiny, nemčiny, francúzštiny, španielčiny, taliančiny, UA (75%)
  - Podpora tlače, distribúcie, organizácie besied s autormi
  - +- 40 projektov, 400 prekladov ročne
  - Výzva: január/február Circulation of European Literary Works.

- Erasmus: Culture Moves Europe – podpora mobility autorov – granty pre architektov, dizajnérov, hudobníkov, umelcov, prekladateľov...

Cena za literatúru

- ❖ od roku 2009 nominovaných 175 autorov zo 40 krajín
- ❖ podporovať nadnárodný obeh literatúry, beletrie
- ❖ 1 nominant za krajinu ročne (február)
- ❖ preklad 40 strán pre porotu, apríl – financie na preklad
- ❖ príležitosť pre autorov, vydavateľov, kníhkupcov

EUROPEAN UNION
PRIZE FOR LITERATURE

2024 awarded authors

LAUREATE

**THEIS
ØRNTOFT**
Jordisk

DENMARK

Publisher:
Gyldendal

SPECIAL
MENTION

**TODOR
TODOROV**
Xarabyra

BULGARIA

Publisher:
Janet 45

SPECIAL
MENTION

**DENIZ
UTLU**
Vaters Meer

GERMANY

Publisher:
Suhrkamp

SPECIAL
MENTION

**MARÍA ELÍSAJET
BRAGADÓTTIR**
Sápufluglinn

ICELAND

Publisher:
Una útgáfuhús

SPECIAL
MENTION

**SHOLEH
REZAZADEH**
*Ik ken een berg die
op me wacht*

NETHERLANDS

Publisher:
Ambo | Anthos

SPECIAL
MENTION

**TINA
VRŠČAJ**
Na klancu

SLOVENIA

Publisher:
Cankarjeva
založba

- **Pozvánka do pracovných skupín:**

- pre **edukačnú činnosť** (stretnutia každý prvý pondelok v mesiaci od 16:00 do 17:00)
- pre **udržateľnosť** (plánované stretnutia na základe dostupnosti externých hostí a členov)
- **Týždenný hovor o autorských právach** (každú stredu od 15:00 do 16:00)

List členom parlamentu –
požiadavky vydavateľov

Ďakujem Vám za pozornosť!

K. Bohušová, IB Vysoké Tatry

